

॥ लक्ष्मणोपदेशः ॥

श्री-लक्ष्मण उवाच

शोकेन महताऽऽविष्टं सौमित्रिरिदमब्रवीत्।
 यं शोचसि त्वं दुःखेन कोऽयं तव विभीषण ॥ १० ॥
 त्वं वास्य कतमः सृष्टेः पुरेदानीमतः परम्।
 यद्वत्तोयौघपतिताः सिकता यान्ति तद्वशाः ॥ ११ ॥
 संयुज्यन्ते वियुज्यन्ते तथा कालेन देहिनः।
 यथा धानासु वै धाना भवन्ति न भवन्ति च ॥ १२ ॥
 एवं भूतेषु भूतानि प्रेरितानीशमायया।
 त्वं चेमे वयमन्ये च तुल्याः कालवशोद्भवाः ॥ १३ ॥
 जन्ममृत्यू यदा यस्मात्तदा तस्माद्भविष्यतः।
 ईश्वरः सर्वभूतानि भूतैः सृजति हन्त्यजः ॥ १४ ॥
 आत्मसृष्टैरस्वतन्त्रैर्निरपेक्षोऽपि बालवत्।
 देहेन देहिनो जीवा देहाद्देहोऽभिजायते ॥ १५ ॥
 बीजादेव यथा बीजं देहान्य इव शाश्वतः।
 देहिदेहविभागोऽयमविवेककृतः पुरा ॥ १६ ॥
 नानात्वं जन्म नाशश्च क्षयो वृद्धिः क्रियाफलम्।
 द्रष्टुराभान्त्यतद्धर्मा यथाग्नेर्दारुविक्रियाः ॥ १७ ॥
 त इमे देहसंयोगादात्मना भान्त्यसद्ग्राहात्।
 यथा यथा तथा चान्यद्वायतोऽसत्सदाग्रहात् ॥ १८ ॥
 प्रसुप्तस्यानहम्भावात्तदा भाति न संसृतिः।
 जीवतोऽपि तथा तद्वद्विमुक्तस्यानहङ्कृतेः ॥ १९ ॥

तस्मान्मायामनोधर्मं जह्यहम्ममताभ्रमम्।
 रामभद्रे भगवति मनो धेह्यात्मनीश्वरे ॥ २० ॥
 सर्वभूतात्मनि परे मायामानुषरूपिणि।
 बाह्येन्द्रियार्थसम्बन्धात्त्याजयित्वा मनः शनैः ॥ २१ ॥
 तत्र दोषान् दर्शयित्वा रामानन्दे नियोजय।
 देहबुद्ध्या भवेद्भ्राता पिता माता सुहृत्प्रियः ॥ २२ ॥
 विलक्षणं यदा देहाज्जानात्यात्मानमात्मना।
 तदा कः कस्य वा बन्धुभ्राता माता पिता सुहृत् ॥ २३ ॥
 मिथ्याज्ञानवशाज्जाता दारागारादयः सदा।
 शब्दादयश्च विषया विविधाश्चैव सम्पदः ॥ २४ ॥
 बलं कोशो भृत्यवर्गो राज्यं भूमिः सुतादयः।
 अज्ञानजत्वात्सर्वे ते क्षणसङ्गमभङ्गुराः ॥ २५ ॥
 अथोत्तिष्ठ हृदा रामं भावयन् भक्तिभावितम्।
 अनुवर्तस्व राज्यादि भुञ्जन् प्रारब्धमन्वहम् ॥ २६ ॥
 भूतं भविष्यदभजन् वर्तमानमथाचरन्।
 विहरस्व यथान्यायं भवदोषैर्न लिप्यसे ॥ २७ ॥
 ॥ इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे युद्धकाण्डे द्वादशे
 सर्गे लक्ष्मणोपदेशः सम्पूर्णः

This stotra can be accessed in multiple scripts at:

<http://stotrasamhita.net/wiki/Lakshmanopadesha>. This PDF was downloaded from <http://stotrasamhita.github.io>.

Facebook: <http://facebook.com/StotraSamhita>

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>